

Antonius Jacobus Broeders is geboren op 3 juni 1908 in Oosterhout. Hij was de zoon van Adrianus Broeders en Anna Stoop.

Hij treedt in bij de Congregatie der Broeders van de Onbevleete Ontvangenis te Huybergen (C.F.H.) en wordt onderwijzer. Zijn kloosternaam wordt Broeder Mauritius. De doelstelling van de broederschap werd omschreven als dienstbaar zijn aan de medemens door het verlenen van opvoeding en onderwijs aan de jeugd, met name de zwakkeren onder hen.

De Eerwaarde Broeders van Huybergen openden een nieuwe Missiestatie in Bandjermassin op Borneo, NOI, in oktober 1935. Broeder Libertus en Broeder Mauritius worden er heen gezonden. In augustus 1935 vertrokken ze van Amsterdam naar Batavia met de ms. Christiaan Huygens. Op het feest van de H. Franciscus (4 oktober 1935) begonnen vijf broeders hun werk in Banjarmasin. Zij werkten daar samen met de Missionarissen van de H. Familie (MSF) en de Franciscanessen van Dongen. Onder leiding van Broeder Maternus ontwikkelden zij de Hollands-Chinese School St. Yusuf, het jeugdwerk "SSS" (Sport Spel Studi) en de verkennerij.

Bij de verkennerij was broeder Libertus in augustus 1940 Akela bij groep 5 en Broeder Mauritius groepsleider en hopman.

Broeder Angelus beschrijft na de oorlog wat er met de broeders uit Bandjermassin gebeurde in de oorlog:

Op 10 februari 1942 naderden de Japanners Bandjarmasin. Eerst wilden we (broeders en vele andere Nederlanders) het binnenland invluchten, maar toen we reisvaardig waren, stonden ze al in de stad. We probeerden toen met een volgeladen motorprauw over te steken naar Java. Na een avontuurlijke reis van 6 dagen was het bootje afgedreven naar Madura (eiland aan de noord-oost kant van Java). Een Nederlands patrouillevaartuig pikte ons op en bracht ons naar Surabaya (noord-oosten van Java). Daar werden we opgevangen in het klooster van de Broeders van Oudenbosch.

Een half jaar werden we betrekkelijk ongemoeid gelaten, maar op 28 augustus 1942 werden we met geweld opgepakt. Omdat de Japanners dachten dat

we vermomde militairen waren, werden de gearresteerde broeders en priesters mishandeld: met stokken geslagen en met een judogreep op de betonnen vloer gesmeten.

Hierna belandde de groep een half jaar in de gevangenis in Kediri. Begin 1944 werden ze in een geblindeerde trein zonder water of voedsel naar het kamp 4^e en 9^e bataljon bij Tjimahi gebracht. Dit kamp lag in het noordelijk stadsdeel van Tjimahi en bestond uit de kazernes van het 4^e en 9^e Bataljon. Het was eerst een krijgsgevangenkamp, pas eind januari 1944 werd het burgermannenkamp. De groep bestond uit 9 broeders en ze vormden in het kamp een apart groepje.

Toen we in het begin in het kamp zaten kregen we veel klappen met de hand en slagen met een stok in het gezicht en op de rug. De Broeder Overste van onze groep kreeg herhaalde malen de beruchte waterproef te ondergaan als dwangmiddel om hem te laten zeggen dat de broeders uit Bandjamarsin militairen zouden zijn, maar hij heeft dat nooit gezegd. De hoeveelheid eten was niet groot: 's morgens gekookte maiskorrels met een stukje tempé en dan nog twee keer rijst met mais en 'n stukje tempé met op zondag 'n klein stukje vlees. Vergeleken met andere kampen was het bij ons op Java nog niet eens zo slecht. Er werd af en toe zelfs gelachen. We konden de mis bijwonen en konden ook als verpleger in het kampziekenhuis worden ingezet. Het dagelijks leven in het kamp bestond uit op corvee in de tuin werken of ransels maken en ander werk doen. Ondertussen werd er ook veel aan cultuur en recreatie gedaan.

Het is waarschijnlijk dat ook Broeder Mauritius bij deze groep zat. Na de oorlog gingen de broeders weer terug naar Bandjermassin. Broeder Mauritius richtte in 1948 een MULO op, die twee jaar later omgezet werd in een handscursus. Samen met broeder Yulianus begon hij een 'hogere middelbare school' (Sekolah Menengah Atas of SMA) in 1959 en brachten die tot bloei. Naast zijn activiteiten op school en in de verkennerij gaf Br. Mauritius ook college aan de UNLAN Universiteit en ontwikkelde een leesmethode. Een grote brand trof de nieuw gebouwde school in 1973. Enkele broeders werden ziek en gingen terug naar Nederland of kwamen te overlijden (o.a. Br. Anton Slamet). Door gebrek aan broeders werd besloten de gemeenschap in Banjarmasin te sluiten. Officieel werden op 14 Juni 1980 het huis van de broeders en de scholen overgedragen aan het Bisdom Banjarmasin.

Broeder Mauritius is overleden op 11 november 1980 in Oosterhout en werd begraven op het kloosterkerkhof van klooster Sainte Marie in Huijbergen.

Meer informatie

[Geschiedenis | Broeders van Huijbergen](#)

[Registratie Antonius Jacobus Broeders op 3 juni 1908 te Oosterhout » Open Archieven](#)

[Overlijden Antonius Jacobus Broeders op 11 november 1980 te Oosterhout » Open Archieven](#)

[Zoek resultaten op "Mauritius" | Broeders van Huijbergen](#)

[Het Klooster Sainte Marie in Huijbergen | Wierook, wijwater & worstenbrood](#)

[De koerier » 26 jun 1935 - Art. 40 | Delpher](#)

[De Indische courant » 09 sep 1935 - Art. 121 | Delpher](#)

[Dagblad van Noord-Brabant » 19 aug 1935 - Art. 39 | Delpher](#)

[De Volkskrant » 06 jan 1959 - Art. 126 | Delpher](#)

[Registratie Johannes Cornelis Hendrikus Hoppenbrouwers op 21 oktober 1910 te Zundert »](#)

[Open Archieven](#)

[Tijmai namen](#)

[Tijmah](#)

[Herinneringen van Broeder Angelus](#)

Katholiek Leidersblad voor het district Bandoeng, 3^e jaargang 1940-1941

[Geschiedenis – Indonesië Broeders van Huijbergen | Broeders van Huijbergen](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.